

Az alapképzés specializációválasztás és a Szakdolgozat című tantárgy előkövetelményi rendszerének felülvizsgálata

Dr. Mészáros Ferenc - 2019. január 14.

Problémafelvetés

A 2016. szeptemberétől az alapképzéseinkben jelentős változások voltak, amik érintették a specializációkat (régebbi szóhasználattal: szakirányokat) is. A korábbi egységes 45 kredit értékű specializációk (+15 kredit szakdolgozat) az alábbiak szerint változtak meg:

specializációs kreditek félévenként	4.	5.	6.	7.	Összesen
járműmérnöki alapszak	8 kr	13 kr	17 kr	7 kr	45 kredit
közlekedésmérnöki alapszak	3 kr	13 kr	12 kr	0 kr	28 kredit
logisztikai mérnöki alapszak	-	15 kr	15 kr	11 kr	41 kredit

A közlekedésmérnöki, járműmérnöki és logisztikai mérnöki alapképzés képzési programja jelenleg pontatlanul kezelik a specializációválasztás és a specializációs tantárgyak, valamint a Szakdolgozat tantárgy előkövetelmény rendszerét. Idézem a jelenleg egységesen megállapított szabályt, pirossal jelölve a mindenképpen javítandó, narancssal pedig a felülvizsgálandó részeket:

*„A Tanterv kiegészítés (tantervi melléklet) tartalmazza a tantárgyi előkövetelményi rendszert, a **szakirányválasztás** feltételeit, valamint a Szakdolgozat készítés és a záróvizsgára bocsátás feltételeinek leírását, valamint a záróvizsga rendjét.*

A tantárgyak előkövetelményi rendszere az egyes tantárgyak egymásra épülését fejezi ki.

*A **kötelező előtanulmány** hiányában a tantárgy felvétele nem lehetséges, és ez alól – mivel a hatékony oktatás szakmai feltételeit jeleníti meg – kivétel sem adható.*

Az ajánlott előtanulmány hiányában a tantárgy felvehető, de tudomásul kell venni, hogy a tantárgy oktatása úgy épül fel, hogy feltételezi az ajánlott előtanulmányként megadott tantárgyak ismeretét is.

*1) Az egyes tantárgyak konkrét előkövetelményeit a **tantárgy nevére kattintva lehet megtekinteni.***

*2) A **szakirányválasztás**, valamint **szakirányos tantárgyak** felvételének általános feltétele:*

A mintatanterv kötelező tantárgyaiból (beleértve a kötelezően választandó gazdasági- és humán ismereteket is) minimum 85 kredit összegyűjtése.

*3) A differenciált szakmai blokk választásának feltétele a közlekedésmérnöki BSc egyes (2012. előtti) **szakirányain: A szakirányválasztás feltételeinek teljesítése.***

*4) A **Szakdolgozat-készítés** című tantárgy felvételének általános feltétele valamennyi **szakirányon:***

*A mintatanterv első 4 félévben szereplő valamennyi kötelező tantárgy teljesítése, kötelező és kötelezően választandó tantárgyakból minimum 170 kredit, ezen belül a **szakirány** tantárgyakból **minimum 35 kredit** összegyűjtése, és a 6 hetes szakmai gyakorlat teljesítése. **Szakdolgozat téma abban a félévben választható**, melyben a – tantárgyfelvételek alapján – a Szakdolgozat-készítés fenti feltételeinek teljesülése várható.*

5) A záróvizsgára bocsátás feltétele:

A mintatantervben rögzített valamennyi tantárgy, beleértve a szabadon választott tantárgyakat is (minimum 210 kredit), valamint minden, tanterv szerinti kritérium feltétel (2 félév testnevelés, 6 hét szakmai gyakorlat) teljesítése és a Szakdolgozat beadása.

6) A záróvizsga rendje:

A Záróvizsga Bizottság előtt leteendő záróvizsga a Szakdolgozat megvédéséből, valamint három záróvizsga tantárgyból szóbeli vizsga letételéből áll. A záróvizsga tantárgyakat a **szakirány szempontjából** illetékes Tanszék jelöli ki. A három tantárgyat részben a szakmai törzsanyag, részben a differenciált szakmai ismeretek tantárgyköréből úgy kell kiválasztani, hogy egy-egy tantárgy legalább 3 kreditértékű legyen, és a három tantárgy ismeretanyaga összességében legalább 15 kreditnyi legyen.”

A mindenképpen javítandó részekre tett javaslatok

1. A „**szakirányválasztás**”, a „**szakirányos tantárgyak**” kifejezések helyett „**specializációválasztás**” és „**specializációs tantárgyak**” kifejezéseket javasolom.
2. A logisztikai képzésen a specializációválasztás formális (egyetlen kínált specializáció van), de mint folyamat létezik, ezért erre a szakra is vonatkoztatjuk a szabályokat.
3. A **3. pontban** kifejtett „**differenciált szakmai blokk**” rész teljesen értelmét veszítette, **törlését javasolom**.
4. A „**kötelező előtanulmány**” helyett a hatályos TVSZ szerinti „erős”, „gyenge” és „párhuzamos” előkövetelmények szabályozására lesz szükség. A folyamatban lévő tantervi felülvizsgálatok után javasolom visszatérni a kérdésre.
5. A „**tantárgy nevére lehet kattintani**” kitétel a korábbi rendszerből maradt vissza, jelenleg az **egyes tantárgyi adatlapokon** lehet utánanézni a konkrét előtanulmányi rendnek, javasolom ennek megfogalmazását.
6. A „**Szakdolgozat-készítés**” tantárgycím pontatlan, a mintatanterv szerinti megfogalmazása „**Szakdolgozat**”. A Szakdolgozat tantárgy felvételéhez specializációs tantárgyakból **minimum 35 kredit** teljesítését írjuk elő, ami egyedül a járműmérnöki alapszakon teljesíthető: a közlekedésmérnöki alapszakon összesen 28 kredit értékű specializációs tantárgyat kínálunk, a logisztikai mérnöki alapszakon a szakdolgozat félévét megelőzően 30 kredit szerezhető ilyen tantárgyakból. Az eltérő specializációs keretekre való tekintettel itt szakonként eltérő szabályozást javasolok:

Specializációs kreditek mértéke	6. félévig / 7. félévig bezárólag	Javasolt szakdolgozat kritérium:
járműmérnöki alapszak	38 kredit/ 45 kredit	minimum 34 kredit
közlekedésmérnöki alapszak	28 kredit / 28 kredit	minimum 24 kredit

logisztikai mérnöki alapszak	30 kredit / 41 kredit	minimum 30 kredit
------------------------------	-----------------------	-------------------

(A szakvezető javaslata alapján a logisztikai mérnöki alapszakon tehát nincs engedmény a specializációs kreditteljesítési kötelezettségből.)

A felülvizsgálandó részekre tett javaslatok

7. A **Szakdolgozat téma választása** kitétel célja az volt, hogy a hallgató a szakdolgozat megírásának félévét megelőzően már egyeztethessen a várható feladatról az érintett oktatóval. Ezt a mondatot azonban sok hallgató félreértelmezte, mondván ez közvetve a Szakdolgozat tantárgy felvételét is jelentheti. Nem vagyok tisztában az egyes tanszékek szakdolgozat témaválasztási gyakorlatával, de gyanítom elég eltérő példákkal találkozhatunk, emiatt én nem javasolom ennek a kitételnek a tantervben való szerepeltetését, **ezt** – a TVSZ-szel egyébként összhangban - **tanszéki hatáskörben – külön közös szabályok rögzítése nélkül – javasolom kezelni.**